

STRATEGIE SYSTEMATYCZNEGO OSZCZĘDZANIA

BARTŁOMIEJ JABŁOŃSKI

Receptą Warrena Buffeta – jednego z najbogatszych inwestorów na świecie – na dostatnie życie jest stałe oszczędzanie i inwestowanie.

Już podczas pierwszej pracy zawodowej rozpoczął oszczędzanie, a swoje wydatki ograniczał do minimum, aby móc jak najwięcej inwestować. Szczególnie do inwestowania popychała go wizja każdego zaoszczędzonego dolara, który może urosnąć do niebotycznych wartości w przyszłości.

Praktycznie większość osób pragnie mieć określony majątek, aby móc spokojnie żyć z odsetek. Jednakże nie każdy wie, jak do tego dojść i po wielu próbach porzuca swój pomysł. Bardzo silnie na psychikę człowieka wpływa chęć posiadania dóbr, które nie tylko nie przyniosą żadnych korzyści majątkowych, ale także będą systematycznie wyciągać pieniądze z portfela. Dostępność kredytów powoduje, że społeczeństwo, chcąc posiadać „teraz” komputery, samochody, mieszkania, domy czy też inne dobra, coraz bardziej zadłuża się, uzależniając de facto swoje życie od kapitału, który pozostaje im po spłacie kolejnych rat kredytów. Kiedy zadłużenie zaczyna przewyższać ich możliwości finansowe, zaczynają się problemy, które często, z moich spostrzeżeń pracy z klientem, mają przykry finał.

W rozmowach z wieloma osobami w różnym wieku zauważyłem niebezpieczną tendencję, w której coraz częściej moi rozmówcy rezygnują z prostego nawet oszczędzania na lokacie bankowej na rzecz kredytowania nowych zachcianek. Młodzi ludzie, którzy mają największą szansę na osiągnięcie finansowej wolności z racji możliwości dłuższego okresu oszczędzania anizeli starsze oso-

by, odrzucają tę – ich zdaniem – niedo-
godność na rzecz wydawania pieniędzy
na coraz to nowsze zachcianki. Zakłada-

ją, że nie wiedzą, co będzie za kilkana-
ście, kilkadziesiąt lat, więc po co mają się
tym martwić... i tu właśnie popełniają

największy błąd, ponieważ nie planują swojej finansowej przyszłości. Każdy, kto w relatywnie młodym wieku zechce zaplanować odpowiednią dla siebie formę oszczędzania i inwestowania, ma szansę rozpocząć odpoczywanie na emeryturze szybciej aniżeli w ustawowym 65 roku życia dla mężczyzn i 60 dla kobiet.

Drogi Czytelniku, odpowiedz sobie na pytanie, ile lat życia pozostanie Ci, abyś mógł nie pracować i otrzymywać pieniądze z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych? Każdemu życzę długiego życia, jednak realia bywają różne. Inna kwestia to ilość pieniędzy, jaką otrzymamy na emeryturze. Reforma systemu emerytalnego powinna nastąpić już dawno. Podział systemu na trzy filary w pewnym stopniu poprawił polski system emerytalny. I filar to Zakład Ubezpieczeń Społecznych, II filar to Fundusze Emerytalne, a III filar to oszczędności dodatkowe. Pierwsze dwa filary są obowiązkowe, natomiast dodatkowe oszczędzanie w postaci III filara jest nieobowiązkowe. Niestety należy założyć, że z I i II filaru będziemy otrzymywać marne comiesięczne przelewy na nasze konta. Zatem im wcześniej zatroszczymy się o naszą finansową przyszłość, tym lepiej dla nas. Oszczędzanie i inwestowanie naprawdę może być przyjemne, a proces tworzenia wartości swojego portfela inwestycyjnego – niezależnie od charakteru inwestycji – niezwykle twórczy. Zadaj sobie drogi Czytelniku choć trochę trudu i zadбай o swoją przyszłość finansową. Zgromadzony kapitał przekazesz być może potomkowi, który będzie dalej go pomnażać, tworząc coraz większe bogactwo dla swoich dzieci. Przecież między innymi w taki sposób powstawały obecne majątki rodzinne w krajach o dużo większej świadomości finansowej niż ta, której uczą – a w zasadzie nie uczą – nas w szkołach.

KAPITALIZACJA ZŁOŻONA CZYLI PROCENT OD PROCENTÓW

W literaturze przedmiotu istnieje wiele ciekawych książek, opisujących problem oszczędzania oraz sposoby odkładania na przyszłą emeryturę. Niemiecki milioner Bodo Schäfer proponuje

odkładać co miesiąc 10 proc. swojej pensji, a z każdej nowej podwyżki 50 proc. przekazywać na dodatkowe inwestycje. Z kolei Van K.Tharp, D.R. Barton oraz Steve Sjuggerund proponują różne bezpieczne strategie inwestycyjne, te proste w fundusze inwestycyjne oraz bardziej wyszukane, np. w nieruchomości. Również ciekawe podejście proponuje Robert T. Kiyosaki, nakłaniając wręcz, w bardzo przyjemny sposób, do tworzenia swojego emerytalnego portfela poprzez inwestowanie w akcje różnych przedsiębiorstw lub jako bardziej zaawansowane tworzenie kapitału poprzez zakładanie i rozwijanie własnych przedsiębiorstw.

Proponuję przeanalizować te najprostsze techniki oszczędzania, wykorzystując zjawisko procentu od procentów, które działają zawsze na korzyść osoby, która oszczędza. W zjawisku tym największe znaczenie odgrywa czas, albowiem im wcześniej zaczniemy oszczędzać, tym większą mamy przewagę nad jego upływem.

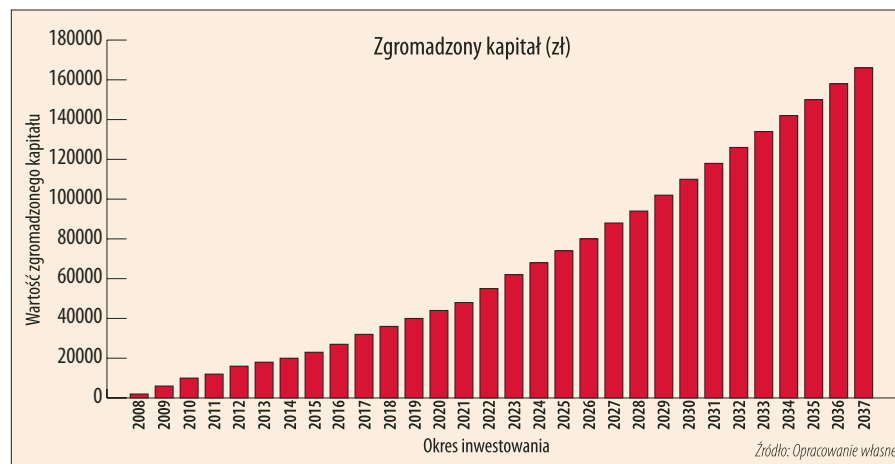
Załóżmy dwie sytuacje. W pierwszej od narodzin naszego dziecka do osiągnięcia przez nie wieku 18 lat odkładamy co miesiąc 100 zł na lokatę bankową oprocentowaną w skali roku 5 proc. Po osiągnięciu przez naszą pociechę 18 roku życia przestajemy odkładać, a zgromadzony kapitał „pracuje” na identycznych warunkach (5 proc. w skali roku) aż do osiągnięcia 65 roku życia. W ten sposób zgromadzony kapitał w pierwszym dniu 66 roku życia wynosi około 365 784 zł, a w przypadku zapłacenia

podatku od zysków ponad 300 389 zł. Jeśli jednak rodzice nie odkładają na przyszłość swojego dziecka (druga sytuacja), a będzie miało ono świadomość takiej potrzeby – mam nadzieję, że szkoły zaczną wreszcie ukazywać ten problem i uczyć dzieci podstaw finansów osobistych już od młodych lat – i zacznie samo odkładać również 100 zł od pierwszego dnia 19 roku aż do 65 roku życia, zgromadzi mimo ponad dwa razy dłuższego okresu oszczędzania tylko około 227 291 zł, a w przypadku zapłacenia podatku ponad 194 821 zł. Kwestię płacenia podatku można wyeliminować, zakładając Indywidualne Konto Emerytalne. Ten prosty przykład miał za zadanie ukazać, jak czas gra na naszą korzyść w przypadku wczesnego rozpoczęcia inwestowania w naszą finansową przyszłość.

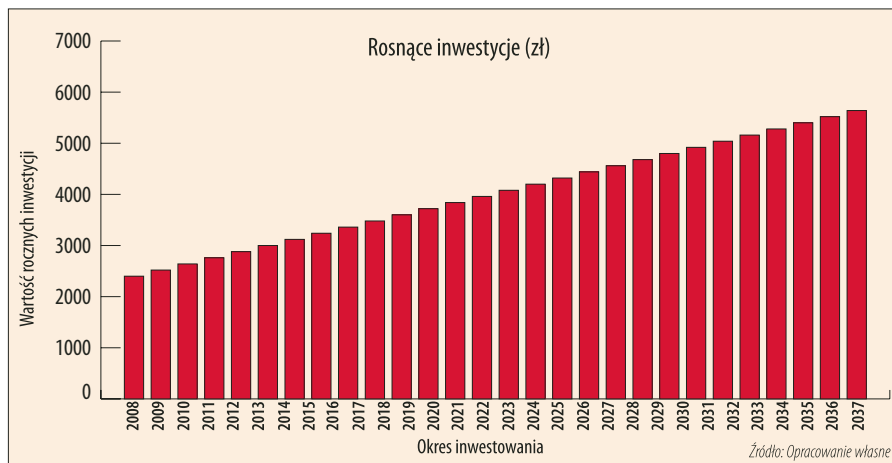
PRAKTYKA OSZCZĘDZANIA

Skupmy się teraz na zaplanowaniu naszej przyszłości. Zastanówmy się, ile możemy odkładać. Może to być proces odbywający się co miesiąc, co kwartał lub co rok. Ważne, żeby był systematyczny i na tyle długi, aby móc zgromadzić wystarczający kapitał.

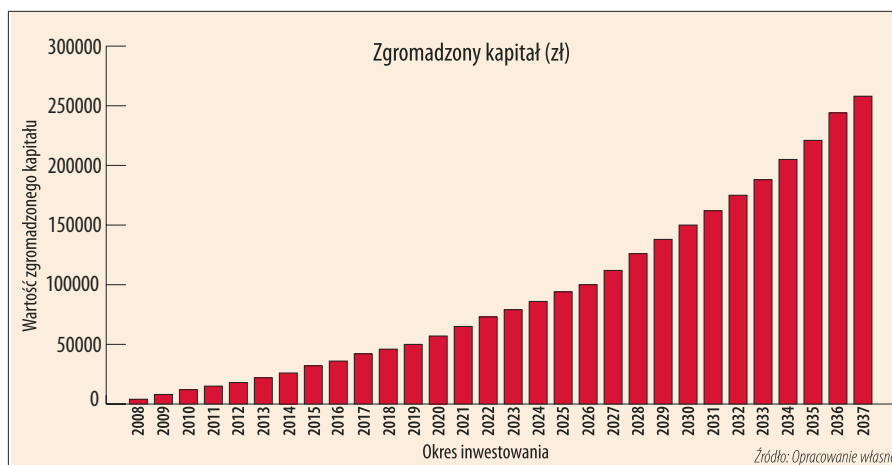
Dla potrzeb analizy założyłem dwie sytuacje. W obu odkładamy co miesiąc przez 30 lat. Rozpoczynamy od stycznia 2008 roku a kończymy w grudniu 2037 roku. Zakładana roczna stopa zwrotu wynosi 5 proc. W 1 dniu po 30 latach wyciągamy zgromadzony kapitał, płacimy od zysku podatek 19 proc. i kapitał jedno-

Wykres 1. Zgromadzony kapitał – sytuacja pierwsza.

Wykres 2. Wartość odkładanego kapitału – sytuacja druga.

Wykres 3. Zgromadzony kapitał – sytuacja druga.

razowo odkładamy na lokatę bankową, gdzie będziemy otrzymywać odsetki co miesiąc, w wielkości pomniejszonej o podatek od zysków kapitałowych. Zakładam, że oprocentowane takiej lokaty wynegocjujemy na 6 proc. Pierwsza sytuacja zakłada odkładanie równych sum pieniędzy, co miesiąc po 200 zł. Druga zakłada, że co rok zwiększamy nasze inwestycje po 10 zł, tak że w pierwszym roku odkładamy 200 zł co miesiąc, w drugim odkładamy po 210 zł miesięcznie itd.

Systematycznie gromadzony kapitał przedstawia wykres 1.

Wartość zgromadzonego w ten sposób kapitału przed opodatkowaniem wynosi około 167 093 zł, a kapitał netto ulokowany na 6 proc. będzie przynosić nam netto ponad 603 zł miesięcznie.

Wartość odkładanego co miesiąc kapitału w drugiej sytuacji oraz jego systematyczny wzrost ukazują wykresy 2 oraz 3.

W drugiej sytuacji wartość zgromadzonego kapitału przed opodatkowaniem

wynosi około 258 110 zł, a kapitał netto ulokowany na 6 proc. będzie przynosić nam netto ponad 942 zł miesięcznie.

Porównanie obu strategii przedstawia tabela 1.

WNIOSKI

Z zaprezentowanych strategii wiadać wyraźnie, jak ważne jest prawidłowe planowanie kwot systematycznego oszczędzania. Kapitał systematycznie odkładany powinno inwestować się bardziej ryzykownie, a kapitał zgromadzony i odłożony w celu życia z odsetek bezpiecznie. Przyjmuje się, że średnie stopy zwrotu z inwestycji bardziej ryzykownych zawierają się średnio w przedziale od 8 do 12 proc. w skali roku. Dla 8 proc. stopy zwrotu w skali roku w trakcie oszczędzania i 6 proc. w skali roku ulokowanych w celu pobierania miesięcznych odsetek daje dodatkowej miesięcznej emerytury netto dla strategii I ponad 1039 zł, a dla strategii II ponad 1 523 zł. Dla 12 proc. stopy zwrotu w skali roku w trakcie oszczędzania strategia I daje nam ponad 2 370 zł, a strategia II ponad 3 222 zł co miesięcznego wsparcia.

Z wycień jasno wynika, że warto w okresie oszczędzania zaryzykować, a okres 30 lat oszczędzania powoduje, że ryzyko inwestycji w przynoszące wyższe stopy zwrotu produkty inwestycyjne znacząco maleje. W tym przypadku warto pomyśleć o funduszach inwestycyjnych, ale zwracam uwagę i przestrzegam przed produktami, które pobierają przy nabyciu lub sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy prowizję. Potrafi ona mocno zmniejszyć zgromadzony kapitał, a istnieje przecież możliwość systematycznego nabywania funduszy bez prowizji. Tak przyjęta strategia prowadząca do finansowej wolności na pewno pozwoli cieszyć się pełniej życiem, czego szczerze wszystkim życzę!

	Strategia I	Strategia II
Zgromadzony kapitał brutto	167 093,00 zł	258 110,00 zł
Zebrany kapitał netto	142 025,00 zł	232 667,00 zł
Dodatkowa miesięczna emerytura netto	603,00 zł	942,00 zł

Tabela 1. Porównanie strategii inwestycji

Źródło: Opracowanie własne

Bartłomiej Jabłoński jest w trakcie pisania pracy doktorskiej na Akademii Ekonomicznej im. Karola Adameckiego w Katowicach oraz wiceprezesa FINANSE Kancelaria Usług Gospodarczych i Finansowych Sp. z o.o. Prezentowane analizy stanowią wyraz poglądu autora i nie mogą być traktowane jako rekomendacja czy zalecenie podjęcia określonych działań inwestycyjnych.